

● AKTUALNI PROBLEMI RAZVOJA TELESNE KULTURE V OBČINI LJUBLJANA MOSTE-POLJE IN LJUBLJANI

Več samoupravnih organiziranosti

Predsedstvo OK SZDL Ljubljana Moste-Polje je na zadnji svoji redni seji ocenjevalo delovanje telesne kulture, skoz obravnavo pa so se izoblikovale tudi smernice za zastopanje močanskih stališč na problemski konferenci SZDL o telesni kulturi v Ljubljani, ki smo jih objavili v prejšnji naši številki. To pot objavljamo daljši prispevek o aktualnih problemih naše telesne kulture.

V uvodni besedi je predsednik izvršnega odbora občinske TKS Anton Zabjek ugotovil, da je v samoupravnem delovanju viden napredek aktivnosti delegatov in delegacij. V prejšnjem obdobju smo se zadovoljili že s sklepčnostjo, v tem obdobju pa se odločamo in sprejemamo programe na najširši osnovi; torej so že vzpostavljene stalni stiki z osnovno delegatsko sredino.

V naši občini zberemo za telesno kulturo letno dvajset milijonov dinarjev. Od tega združujemo na ravni mesta za programe vrhunškega športa ok. 50 % sredstev, na ravni republike pa nadaljnja dva milijona din, tako da ostane za vse naše delo ok. 8 milijonov din. S temi sredstvi izpolnjujemo ves program, razen na področju vrhunškega športa in investiranja. Zaradi pomanjkanja sredstev pa prihaja do dodatnega zbiranja le-teh zunaj sistema, kar povzroča veliko težav. Če bo dotok sredstev okrnjen, bomo morali telesne kulturne organizacije (in TKS) skriti program, nazadovati pa bomo tudi na področju vrhunškega športa.

V nadaljevanju je izpostavil investiranje v telesnokulturne objekte kot osnovo za razvoj telesne kulture. Področje je specifično, saj se problemi začnejo šele tedaj, ko je objekt

zgrajen in ga je treba redno vzdrževati. Za vzdrževanje telesnokulturnih objektov je povsod potreben dodaten vir sredstev. To dejstvo je še toliko očitnejše, ker smo glede objektov dosegli v naši občini izredne uspehe prek delovanja sklada oz. skupnosti za razvoj družbenega standarda. Želeli je, da bi bilo tako tudi v bodoče. V preteklosti smo načrtovali in zgradili v vsaki krajevni skupnosti po en telesnokulturni objekt. Ugotovili pa smo, da smo po eni strani uspeli, po drugi strani pa smo sredstva drobili. V srednjeročnem obdobju moramo pričakovati usmeritev v športne centre za več krajevnih skupnosti.

Branko Elsner, predsednik izvršnega odbora občinske ZTKO, je orisal problematiko telesne kulture po posameznih področjih. Dejal je, da se pogrešamo metodologijo zbiranja podatkov za ugotavljanje razvitenosti telesne kulture po posameznih krajevnih skupnosti. Zato gre še vedno zgolj za globalni prikaz problematike telesne kulture.

Število udeležencev na vseh področjih in vseh starostnih kategorij se je bistveno povečalo. To ni samo zaslug aktivnosti ZTKO, šol, VVZ itd., temveč posledica klime v vsej republiki. V okviru osnovnih telesnokulturnih organizacij je bilo lani

ok. 2.358 udeležencev, sedaj jih je že prek 4.000. Taka orientacija je pravilna, a zavira jo pomanjkanje objektov. Število vseh občanov, ki se ukvarjajo s telesno kulturo, se je dvignilo že na približno 15.000, tj. okoli 25 % vseh naših občanov. Na ta podatek smo lahko ponosni, če bi se vsi ti občani res aktivno ukvarjali s telesno kulturo.

V vrhunskem športu je iz naše občine 1.233 udeležencev; v vsej Ljubljani jih je 6.608. Z zbranimi sredstvi lahko v okviru mesta zadovoljimo le 40 % potreb vrhunškega športa in so zadnje selekcije izvzete. To financiranje predstavlja veliko težavo, saj gre predvsem za prioritete panoge. Na ravni občine se ukvarjamo predvsem z nogometom, rokometom, košarko in športno gimnastiko. Vsaka od teh panog si skuša probleme reševati sama zase in napačno bi bilo, če ne bi rekli, da ob maksimalni pomoči združenega dela. Problem vrhunškega in rekreativnega športa pa je, da kljub vsem naporom ženski rekreaciji še vedno ne posvečamo dovolj pozornosti in da je število udeleženk v vrhunskem športu še vedno premajhno.

Kaj še narediti z vrhunskim športom ob tem, da nam primanjkuje sredstev? Razmišljali smo, da bi preporočili sredstva in jih usmerili v dve smeri: ali naj zmanjšamo število vrhunskih športnikov ali naj priprave za vrhunski šport ločimo in tistemu, čemur res pravimo vrhunski šport, namenimo tudi nekoliko večjo finančno skrb.

Zaenkrat pa nam še vedno primanjkuje sredstev v osnovnih tele-

snokulturnih organizacijah. Ugotavljamo pa tudi, da še primanjkuje sredstev za delovanje VVZ in ŠSD in na osnovi tega smo za leto 1979 sredstva preusmerili. Gre za večja vlaganja pri vzdrževanju objektov. To je problem, s katerim se bomo morali v prihodnje še intenzivneje ukvarjati, da ne bi nekateri od njih začeli propadati.

Vsi prisotni pa so se strinjali s stališčem, naj bosta v tem prelomnem obdobju rekreacija res rekreacija in vrhunski šport res vrhunski šport. Telesna kultura in šport postajata hit našega časa in bosta zmeraj bolj prisotna tudi v naši družbi. V nobeni družbi, ki se industrializira, ne morejo mimo tega.

Ceprav smo v gradivu zasledili oceno, da se delegatski odnosi boljšajo, ugotavljamo, da baza v športu le še ni dovolj samoupravno organizirana. Temu področju bo treba posvečati mnogo večjo družbeno skrb, ker same telesnokulturne organizacije tega niso sposobne rešiti, zlasti še, če jih spodbujamo z nekaterimi širokimi resolucijami. Dogovorili smo se, da bomo odločanje in sredstva za vrhunski šport konceptirali, da pa občanom prepuščamo rekreacijo, ki ji moramo potem res zagotoviti enakomeren in soliden razvoj. Tukaj bi se morale izkazati solidarnost, povezanost in enotnost. Ugotovitev, da v Ljubljani neorganizirano zberemo še enkrat toliko sredstev, dokazuje, da delovne organizacije prek svojih predstavnikov krojijo telesnokulturno politiko, ki ni družbeno zastavljena in predvsem kratkoročna.

V. S.

Med veterani je nastopil in bil seveda tudi uspešen Tone Fornezzi — Tof. Čestitkam predsednika občinske skupščine so se pridružile tudi medsebojne — in naj velja: tudi naše!

ZLATA PISTA 79

Dne 17. junija je prizadevni kolesarski klub Rog — Franek v počastitev 60-letnice KPJ in SKOJ pripravil in dobro izvedel drugo kolesarsko dirko za nagrado Zlata pista. Na atletski stezi ŠD Slovan na Kodejevem se je zbralo toliko kolesarjev, da so jih razporedili v dvanajst kategorij: pionirji A in B, mlajši in starejši mladinci, člani A, B in C ter veterani A, B, C, D in E.

Nastopajoče in številne gledalce je v imenu pokrovitelja, občinske skupščine, pozdravil njen predsednik Marjan Moškrč, nakar so se zvrstila tekmovanja, ki so potekala tako časovno kot sicer vzorno, brez zastojev in nezdov. Isto lahko ugotovimo za kolesarski trim akcijo Kodejevo — Zalog in nazaj. Ob napovedani uri je bilo vsega konec in po razdelitvi pokalov, medalj, diplom, praktičnih daril in knjižnih nagrad so bili vsi soglasni: bili smo priča lepi, uspešni prireditvi.

AM

SKUPNE AKCIJE

Želja po športnem sodelovanju in poglavlju družbenopolitičnih odnosov z zamejskimi Slovenci je pripeljala delegacijo ŠD Slovan 9. junija v Trst na stadion »1. maja«. Tam je SZ Bor pripravilo sprejem delegacije in svečano pobratenje med društvoma. Po starem slovenskem običaju so za dobrodošlico postregli naše delegate s soljo in kruhom. Nato so odkrili spominsko obeležje po pobratenju med društvoma. V nagovorih predstavnikov športnih organizacij iz Trsta in Ljubljane so delegati izražali predvsem željo po nadaljnjem obstoju Slovencev na Tržaškem. Kot prvi korak sodelovanja na športnem področju je bila odigrana košarkarska tekma med kadeti Slovana in mladinci Bora.

Ker sta obe delegaciji izrazili željo po pogostejšem in tesnejšem medsebojnem sodelovanju tako na športnem kot na kulturnem področju, se je po podpisu listine o pobratenju sestala komisija za pripravo skupnih akcij, ki je analizirala dejavnosti v obeh društvih ter sprejela sklep o jenskem manifestativnem srečanju v Ljubljani. Posebno pozornost velja pri tem posvetiti najmlajšim rodovom. Zato naj bi na oktobrskem srečanju sodelovali tudi tržaški predšolski otroci, ki bi naj jih gostile družine naših predšolskih otrok. Sodelovanje naj bi bilo tudi strokovno: organizirali naj bi seminarje za trenerje obeh društev.

Po končani slavnosti in zaključni seji komisije za pripravo skupnih akcij so na skupnem kosilu Slovenci s Tržaškega ponovno izrazili zadovoljstvo nad obiskom iz Ljubljane in potrdili se bodo, da bodo skupne

akcije dobile potrebno družbenopolitično širino in obseg. ŠD Slovan kot organizator jesenskega manifestativnega srečanja med Slovenci s Tržaškega in iz matične domovine pa bo srečanje pripravilo tako, da se bodo gostje iz zamejstva počutili pri nas kot doma.

BINA LOMŠEK

● ŽELJA NAŠIH NAJMLAJŠIH

Kolesarsko dirkališče na Vevčah

V naših krajih je bilo kolesarstvo že od nekdaj množično. Kolo je ljudem služilo kot prevozno sredstvo pri vsakodnevnih opravilih, mnogi med njimi pa so radi sedli nanj tudi za razvedrilo ali za šport.

Že pred dolgimi desetletji so se delavci in mladina naših krajev zbirali v naprednih delavskih kolesarskih društvih Zarja in Ljubljancih. Mnogi med njimi so postali odlični in slavni kolesarji,

ki so uspešno zastopali jugoslovansko kolesarstvo tudi na tujem. Nekdanji kolesarji se še danes z veseljem in ponosom spominjajo razgibanega društvenega delovanja. Sloviti kolesarski veteran 76 — letni France Gartner je posebej živa zgodovina tedanjega kolesarstva. Še vedno rad sede na kolo, sem in tja tudi kot tekmovalce. Ob tem še danes z vso gorečnostjo in navdušenjem prepričuje ljudi za

kolesarstvo.

Ta športna vrsta je med našimi krajinami še vedno zelo priljubljena, posebno med našo mladino. To nam že vrsto let dokazujejo izleti šolske mladine s kolesi, ki so vselej množično obiskani. Tudi 500 in več pionirjev se zbere na podobni prireditvi. Mnogi med njimi bi radi sodelovali tudi v tekmovalnem kolesarstvu, kar pa jim velik promet na naših cestah praktično onemogoča. Zato se je porodila zamisel, da bi na igrišču Slavije, okrog nogometnega igrišča, zgradili 6 metrov široko asfaltirano kolesarsko stezo — kolesarsko dirkališče. Ta objekt bi omogočil vsem delovnim ljudem in krajanom varno kolesarjenje tako za rekreacijo kot za prirejanje vsakovrstnih kolesarskih tekmovanj (šolskih, medšolskih, društvenih, meddruštvenih, republiških in državnih prvenstev). Mnogi starši bi se tako znebili velikih skrbi za svoje otroke na kolesih, prizadevnim kolesarskim voditeljem in delavcem pa bi bila v mnogočem odvezeta skrb za varnost kolesarjev, ki je vselej v ospredju njihove pozornosti. S takim objektom bi se zelo razširile možnosti organizirane vadbe, mladina v svoji pestri rekreacijski dejavnosti ne bi bila prepuščena sama sebi. Razširjen krog udeležencev rekreacije pa bi nedvomno pomenil tudi večjo množičnost v drugih športnih zvrsteh, ki jih goji športno društvo Slavija.

Na dlani je torej, da bi kolesarstvo dirkališče pomenilo nov vzpon rekreativne in športne dejavnosti na Vevčah, hkrati pa bi kolesarstvu ponovno lahko dali tisto veljavo, ki jo je že od nekdaj imelo.

FRANC MUGERLE

NAGRAJENA VZTRAJNOST

Na letošnjem republiškem tekmovanju šolskih športnih društev je med srednjimi šolami doseglo ŠSD Sloga z gimnazije Moste 19. mesto, njegov mentor Franc Močnik pa je od republiškega centra ŠSD sprejel eno od šestih letošnjih zlatih značk ŠSD.

Vsekakor lep uspeh kolektiva in mentorja. Obema tudi naše čestitke!

UREDNIŠTVO

Tudi šolarji za športno značko

Ob zaključku letošnjega šolskega leta so poleg predšolskih otrok, ki že dve leti tekmujejo za športno značko, letos prvič prejeli diplome dobrega športnika in značke tudi učenci od 1. do 4. razreda. Seveda, priznanja so dobili samo najprizadenejši učenci, ki so opravili vse predpisane naloge. In teh v naši občini ni bilo malo. Podeljenih je bilo namreč kar 1743 srebrnih in 355 zlatih značk, program športne značke pa je izvajalo 3442 učencev. K tem podatkom velja dodati še to, da je 953 prvošolcev opravilo svoje naloge, vendar bodo osvojili značko šele drugo leto.

Na vseh šolah so značke slovesno podelili na zaključnih šolskih proslavah. Prav tako slovesno je bilo tudi v vseh vzgojnovarstvenih zavodih. Tam so podelili 306 zlatih značk, program športne značke pa je izvajalo 827 otrok.

Kljub nekaterim objektivnim težavam pri izvajanju tega programa — učenci višjih razredov so morali opravljati tudi naloge, prepisane za nižje razrede — je tekmovanje za

športno značko potekalo več kot zadovoljivo. Temu primerni so tudi rezultati.

Za to gre zahvala predvsem vsem tovarišicam, ki so vložile veliko truda v izvajanje celotnega programa, in nazadnje vodstvom šol in vrtcev, ki so podprli to akcijo.

Vsekakor pa so najbolj navdušeni za športno značko naši otroci in zato vloženi trud ni bil zaman.

M. T.

Priznanja najboljšim ŠSD

V prisotnosti ravnateljev osnovnih šol, mentorjev in predstavnikov ŠSD ter predstavnikov ZTKO Ljubljana Moste-Polje so bila podeljena priznanja za dosežene rezultate na občinskih šolskih tekmovanjih.

Zmagovalci v posameznih panogah:
Gimnastika (pionirke, 1.—4. razred): OŠ Karla Destovnika-Kajuha
Gimnastika (pionirke, 5.—8. razred): OŠ Vide Pregarc
Rokomet (pionirke): OŠ Toneta Trtnika-Tomaža
Rokomet (pionirji): OŠ Ketteja in Murna
Nogomet: OŠ Polje
Streljanje (pionirke): OŠ Vide Pregarc
Streljanje (pionirji): OŠ Toneta Trtnika-Tomaža
Namizni tenis (pionirke): OŠ Adolfa Jakhla
Namizni tenis (pionirji): OŠ Adolfa Jakhla
Smučanje (pionirke): OŠ Karla Destovnika-Kajuha
Smučanje (pionirji): OŠ Toneta Trtnika-Tomaža
Atletika (pionirke): OŠ Jožeta Moškriča
Atletika (pionirji): OŠ Vide Pregarc
Košarka (st. pionirji): OŠ Jožeta Moškriča
Košarka (ml. pionirji): OŠ Vide Pregarc

Na vseh tekmovanjih so ŠSD pokazale veliko tekmovalnega in športnega duha, podeljeni pokali in diplome pa so spodbuda za še boljše rezultate.

M.T.

Čestitka Iztoku Jelenu

Na 5. Vidmarjevem memorialu je naš občan Iztok Jelen izpolnil prvi pogoj za doseglo naslova mednarodnega šahovskega mojstra; ker je za 0,5 točke presegel normo in ker je na treh prejšnjih turnirjih le za 0,5 točke zaostal, mu bo verjetno FIDE takoj priznal višji naslov.

Čestitamo!

UREDNIŠTVO (Foto: MARIAN ZAPLATIL)

Obisk delegacij v AMD Moste

Sredi junija so obiskali A. D. Moste predstavniki prosvetno-znanstvenih ustanov kitajske, sovjetske, romunske, vzhodnonemške, madžarske in grške delegacije, ki so bile nato na 15. srečanju mladih tehnikov Jugoslavije v Radovljici.

V spremstvu delegacij so bili predstavniki MZOZK Ljubljane in Beograda. Goste sta pozdravila in jim dala podatke o dejavnosti našega društva član izvršnega odbora društva Tone Zupančič in sekretar društva Bogo Krenčič.

Delegacije so si tudi ogledale filme o dejavnosti ljudske tehnike in kabinete, kjer poteka pouk bodočih voznikov.

Člani delegacij so se pohvalno izrazili o dejavnosti društva.

Na sliki: Člani kitajske delegacije

Besedilo in slika: MG